

ZBB306 KODLU
SÜS BİTKİLERİ
YETİŞTİRİCİLİĞİ DERSİ
NOTLARI

Doç.Dr. Soner KAZAZ

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Bahçe Bitkileri Bölümü
06110-Ankara
skazaz@ankara.edu.tr

GERBERA YETİŞTİRİCİLİĞİ-2

GERBERANIN ÇOĐALTILMASI

1) Tohumla

2) Ayırma

3) elikle

4) Doku Kültürü

Kesme çiçek yetiştiriciliğinde gerbera ticari olarak çelik ve doku kültürü (in vitro), ıslah ve çeşit geliştirmek amacıyla ise tohumla çoğaltılmaktadır.

Ayırma İle ođaltma

- Çok fazla üretimin söz konusu olmadığı, **1-2 yıllık anaç bitkilerde** bu yöntem uygulanır.
- Bu yöntem, seçimi yapılan anaç bitkilerin yanlarında dip sürgünleri ile oluşan, **sayıları 3-4 arasında değişen yeni yavru bitkilerin ayrılmasından** ibarettir.

Bu amaçla anaç bitkiler **erken ilkbahar veya sonbaharda** buldukları ortamdan kökleriyle birlikte sökülür. **Yavru bitkiler, anaç bitkiden kök ve yaprakları ile birlikte ayrılır.** Bunların kök ve yapraklarında **dikim budaması** yapıldıktan sonra anaç bitkiden ayrı olarak dikimleri yapılır.

Bu yöntemle elde edilen bitkiler aynı boy ve ölçüde olmadıklarından **homojen gelişme göstermezler.**

Çelikle Çoğaltma

- Temel olarak bitki yapısı incelendiğinde, bitkinin bir rizom gövdeye sahip olduğu, çiçek ve yaprakların bu rizomdan oluştuğu görülmektedir.
- Sürgünlerde her çiçek tomurcuğu oluşumu öncesinde 2-8 adet yaprak gelişir. İyi yetiştirme koşullarında bitkiler, ana rizom üzerinde yan rizomların da oluşmasıyla bol yapraklı bir hal alır.

- Gerbera her biri **4 yaprak** taşıyan kısa sürgünler oluşturur. Bu sürgünlerin her biri **yeni bir bitki meydana** getirme özelliğindedir.
- Genellikle **her sürgünde**, birisi apikal meristemden, diğeri 4. yaprağın eksenindeki yatay tomurcuktan olmak üzere **iki çiçek sapı gelişir.** Daha alttaki üç göz vegetatif gelişme gösterir. Bunlardan 3. yaprak eksenindeki göz, alttaki 2 gözün dinlenmede olduğu dönemde yeni bir bitki oluşturur.

- Alttaki gözleri teşvik etmek için oluşan bu yeni bitki **az kallus tabakası ile birlikte ana bitkiden ayrılır.**
- Ana bitkiden ayrılan kısımdaki ana ve yan sürgünlerde birbirinden ayrılır.
- Gerekirse yaprak boyları da biraz kısaltılarak her biri köklendirme ortamında sisleme altında köklendirilir.

HASAT

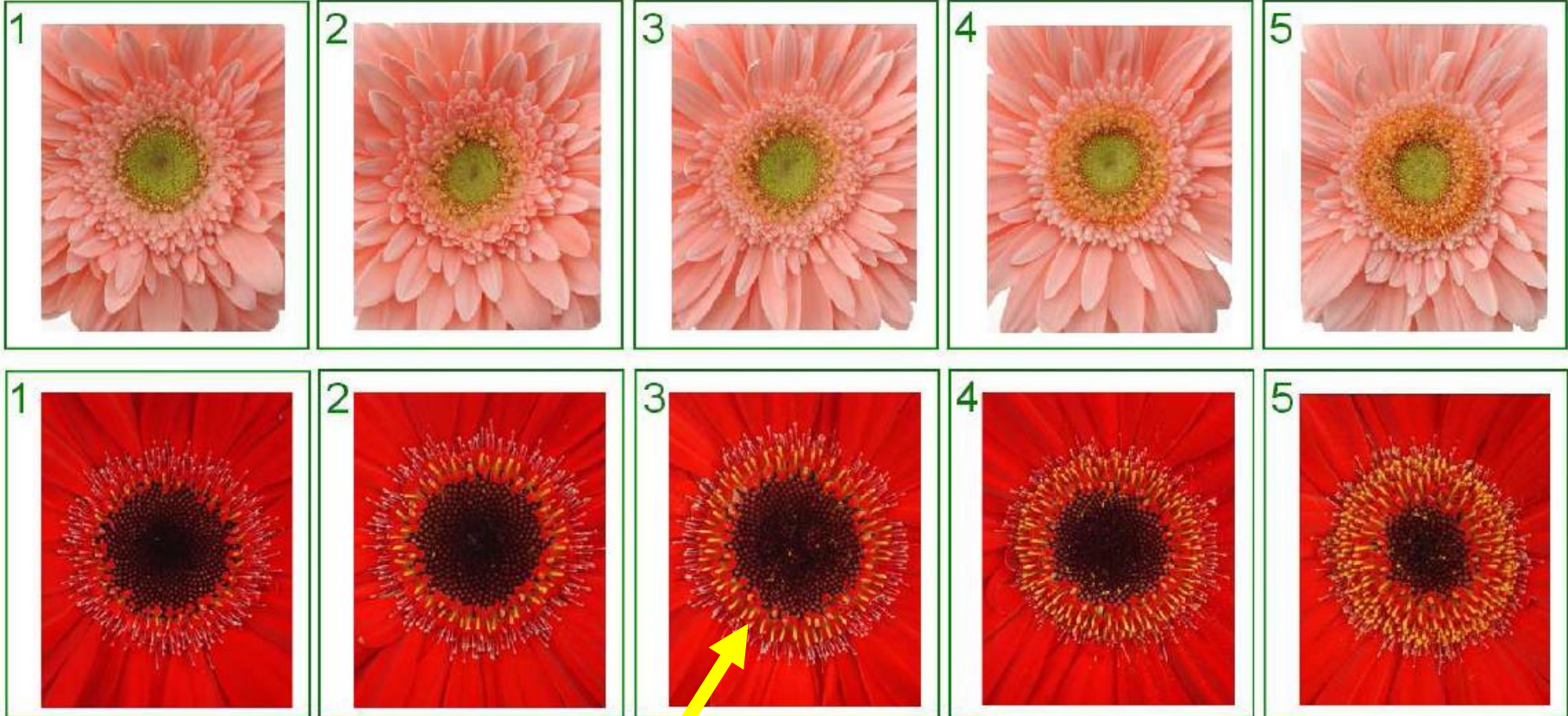
Hasat çiçek sapının gövdeye bağlandığı
yerden sap parçası bitki üzerinde
bırakılmadan elle yana doğru çevrilerek
koparılması şeklinde yapılır.

Çiçekler sapın gövdeye bağlandığı
yerden sap parçası bitki üzerinde
bırakılmadan yana doğru çevrilerek
koparılır.

Çiçeklerin kesiminde en önemli nokta hasat olgunluğudur.

Hasat çiçeğin orta kısmındaki erkek çiçeklerin en az 2-3 sırasının açtığı dönemde yapılır.

Rijpheid/Stages of opening Gerbera

Gerbera

Hasat edilen çiçekler sera içerisinde **5-10 cm derinliğinde su olan plastik kovalara yerleştirilir** ve serada uzun süre bekletilmeden işleme evlerine getirilir.

Su çekirme işleminden sonra çiçekler kalitelerine göre gruplara ayrılır.

Kalitede özellikle çiçek sapı
uzunluğu ve çiçek çapı önemlidir.

Çiçek sapı uzunluğu 50 cm ve çiçek
çapı büyük (12 cm) olan düz ve
kuvvetli saplara sahip çiçekler
birinci kalite olarak sınıflandırılır.

1. Kalite: Çiçek sapı uzunluğu 50 cm, düz ve kuvvetli sap, çiçek çapı büyük (12 cm),

2. Kalite: Çiçek sapı uzunluğu 35 cm

3. Kalite: Çiçek sapı uzunluğu 20 cm

VERİM

Ülkemizde sonbahar ve kış verimi için yetiştirilen gerberalarda bitki başına verin 10-20 adet dal/bitki arasında, dekara verim ise 70.000-100.000 adet dal/da arasında değişmektedir.

**Sonbahar ve kış üretiminde
yüksek verim için mutlaka
ısıtma yapılmalıdır.**

GERBERADA ÇEŞİT SEÇİMİ

1) Verim:

Bitki başına ve metrekareye verimi yüksek olan çeşitler seçilir.

2) Çiçek Çapı (standart-mini gerbera)

Gerberada çiçek çapı özellikle standart gerberalarda önemli olup çiçek çapı büyük olan çeşitler tercih edilir.

Standart gerberalarda çiçek
çapının 10 cm'nin altında olması
istenmez.

Birinci kalitedeki standart
gerberalarda çiçek çapının 12 cm
ve üzerinde olması istenir

Hollanda mezarlarında
aplarına göre;

8-9-10-11 cm ve üzeri
sınıflandırılmaktadır.

gerbera iek

olacak Őekilde

Grup Çiçek Çapı (cm)

group	grade according to flower diameter (in cm)	interior	container code	no. of stems per box
G. mini	7 and smaller	30-hole	614	60
G. large	8	35-hole	612	70
G. large	9	35-hole	612	70
		25-hole	612	50
G. large	10 and 11	25-hole	612	50
G. large	12 and larger	25-hole	612	50
		20-hole	612	40

3) Çiçek Sapı Uzunluğu;

Uzun saplı çeşitler tercih edilir.

4) Vazo Ömrü:

Vazo ömrü uzun olan çeşitler tercih edilir.

Gerberada hasattan sonra su çekirme, boyun bükme ve vazo ömrü açısından son derece önemlidir.

Bu nedenle vazo ömrü uzun ve su çekme sorunu olmayan çeşitler tercih edilir.

5) Hastalık ve Zararlılara Dayanıklılık:

Hastalık ve zararlılara karşı dayanıklı olan çeşitler tercih edilmekte, duyarlı olan çeşitler ise tercih edilmemektedir.

6) Pazar: Çeşit seçiminde pazar istekleri de önemlidir. Pazara yönelik olarak seçilen gerberanın **tipi** (standart-mini-spider) yanında **renk ve çiçeklerdeki katmerlik** durumu (single, double, semi-double) ile **çiçek merkezinin rengi** (siyah, sarı, beyaz merkezli vb.) de çeşit seçiminde önemlidir.

7) Son yıllarda ise gerek soğuk ve düşük sıcaklıklara dayanımı yüksek gerekse gün uzunluğuna tepkisi olmayan çeşitlerde önem kazanmaktadır.